Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXIX. | ЧИСЛО 217. | ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 17-го ВЕРЕСНЯ 1921.

VOL. XXIX. | No. 217. | JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, SEPTEMBER 17, 1921. | THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ЧОТИРИ ВЕЛИКІ РІЗНИЦІ ЗАВОДЯТЬ „ОТВЕРТУ ШАПУ"

ШІКАГО, 15. вересня. — Чотири з найбільших в Злучених Державах різниць завели у себе від нині „отверту шапу", заявляючи, що не будуть мати на будуче ніяких зносин зі своїми робітниками через юнії.

Сими підприємствами є: Армур енд Ко., Свифт енд Ко., Вилсон енд Ко., і Кюдегі Пекінґ Ко. Пята з сих найбільших компаній Норис енд Ко. не видала в сій справі ніякої заяви.

Рівночасно з сею заявою великі різниці видали заяву, що покищо не буде ніякої зміни щодо умов праці і зміни висоти робітничої платні. Все остане по давньому.

ПЛЯНИ ПІДПРИЄМЦІВ ЩОДО УМОВ З РОБІТНИКАМИ НА БУДУЧЕ.

Коли представники юній робітників, працюючих у різницях, явилися у зарядах підприємств, щоби дістати пояснення щодо сього заряджения, заряди представили їм, як вони думають на будуче вести переговори зі своїм робітниками.

Після пляну різниць, роботу в різницях мають право дістати так члени юній, як і нечлени.

Ніхто, хто не являється робітником або робітницею в різницях, не має права представляти робітників і говорити їх іменем.

Самі робітники вибирають картками своїх представників. Представники мусять бути американськими горожанами.

Вибрані представники переговорюють з виконавчими урядами компаній щодо справи робітничої заплати і умов праці.

ПРЕЗИДЕНТ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ ПРО ПЛЯН РІЗНИЦЬ.

АТЛАНТА, Джорджія, 15. вересня. — Самуель Гомперс, голова Американської Федерації Праці, видав заяву про плян шікаґоських великих різниць, в котрій каже, що плян різниць завести „отверту шапу" є несправедливий і що він пошкодить остаточно самим таки різницям.

Своїм так званим американським пляном великі різниці хочуть бути необмеженими панами своїх робітників. Вони користають з хвилевого застою в праці, щоби впечи свою печеню і відобрати робітникам право організуватися.

НОВИЙ КЛОПІТ ПОДАТКОВИХ УРЯДІВ.

ГАРТФОРД, Конектикат, 13. вересня. — Як подає уряд внутрішних податків, сей уряд засипають тепер запитами, як виробляти домашнє вино. Межи запитами є богато, походячих від проповідників церков і священиків. Се було наслідком заяви, виданої урядом, що кождий голова сімї має право виробити для домашнього вжитку 200 гальонів вина на рік.

ВАШІНГТОН, 15. вересня. — Податковий уряд на запити з ріжних сторін потвердив, що кождий голова родини, коли повідомить про се місцеві податкові власти, має право виробити для себе і своєї родини 200 гальонів вина на рік.

Сей закон через довгий час оставав невідомий ширшій публиці, ти мбільше, що се закон податковий, звільняючий від податку. Відноситься однак він лише до голов сімї. Такого вина не вільно переносити з місця де воно було вироблене.

ПЛЯНИ УРЯДУ ЩОДО КОНФЕРЕНЦІЇ ПРО БЕЗРОБІТТЯ.

ВАШІНГТОН, 15. вересня. — Урядники виявляють, що американський уряд задумує розбирати на наближаючійся конференції також всякі міри, якими можнаби оживити бизнес в Злучених Фержавах.

Президент Гардинґ заявив, що ціллю конференції являється розслідити розмір та розділ безробіття, радити над зарадними средствами проти безробіття, за які могиибся узяти підприємці, політичні тіла і власти, та нарадитися над способами, якими можнаби оживити бизнес в Америці і привернути його до нормального стану.

Президент Гардинґ каже у своїм запрошенню, висланім до будучих членів конференції, щоби вони як найскорше відповіли, чи вони годяться, бо конференція має відбутися за десять днів найдальше. Хоч дати ще не установлено, але припускають, що конференція почнеться в понеділок, дня 26. вересня. Уряд уже приготовляє для ужитку конференції певні дані про розмір, причини та розположення безробіття. Припускають, що конференція запропонує кілька способів заради проти безробіття, та що в ріжних околицях будуть пробувати иншого способу.

ВИБУХ ДИФТЕРІЇ В КАНАДІЙСЬКІМ МІСТІ.

ПРИНС АЛБЕРТ, Саскачеван, 15. вересня. — Невеличка місцевість Ганемун, що лежить десять миль від Принс Алберт, навіжена послідними часами страшною пошестю дифтерії. Від послідного понеділка померло там чотири особи. Сімдесять осіб лежить в ліжку хорих на неї.

ГРІЗЬБА НОВОЇ ПОВЕНИ В ТЕКСАС.

ГАВСТОН, Тексас, 15. вересня. — Уряд погоди подає, що ріка Брасос піднеслася на 40 стіп в місті Гемпстед. Вся низовина довкола Гемпстед залята водою. Повінь наробила великої шкоди на полях. Ся околиця була навіжена такою повеню на весні 1919. року.

ТЕЙЛОР, Тексас, 15. вересня. — Урядово стверджено, що від повени ріки Сан Габріеле погибло в околиці міста Торндейл 63 особи.

ЗМЕНЧУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКУ АРМІЮ.

Згідно з ухваленим американським конгресом змейченнем американської армії, секретар війни Вікс зарядив недавно, що американську армію помейчити.

Число реґіментів інфантерії має бути не 65, як досі, але лише, 45, і в кождім має бути не 1,490 мужа, але 1.312. Кавалерія має мати реґіментів не 17, а лише 14, а в кождім реґіменті не по 818 люда, але по 641. Пільної артилерії має бути всего 16 реґименти, місто давних 33, однак сили реґіменту зменчатися не буде. Інжинерських реґіментів буде 7 місто 13, а реґіменти прибережної артилерії, зелізничий, тректорований мае зменчитися зі 1.066 мужа в кождім на 829 та 729.

В той спосіб число американських жовнірів буде зменчене до 150.000 мужа. Очевидно, що се зменчення армії потягне за собою такою переміну в приміщенню сеї армії по ріжних околицях Злучених Держав.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІВ ПРОГИБИЦІЙНИХ АГЕНТІВ.

Прогибиційні агенти зробили учора ревізію на причалі ч. 28 в нюйорськім порті, що належить до Пенсильвенійської Зелізниці, і забрали 1.250 бочок горівки, вартости 125.000 долярів. Агенти уряду забрали горівку, котра була вислана до одного італійського гуртового антекаря, і відставила до публичного магазину, де її задержить, поки не зробить слідства в справі посилки такої великої маси горівки.

НЮЙОРСЬКА ПОЛІЦІЯ ХВАЛИТЬСЯ, ЩО ВОНА ВПАЛА НА СЛІД МАФІЇ.

Нюйорська поліція перехвалюється, що вона дістала тайні вістки про так звану „мафію", тайну злочинну організацію, яка бушує в Ню Йорку, а котра половина недавними часами яких 20 мордів. В звязи зі сею організацією арештовано Італійця Віта Карадонна, котрий має 34 роки життя, а на котрого рахунок кладуть два душегубства. Кількох других членів сеї банди має уже бути у вязниці, де вони виждають суду.

СМЕРТЬ ДВОЄ ЛЮДИЙ ЧЕРЕЗ БУГАЯ.

Недалеко від міста Луисвил, Індіяна, в місцевости Джеферсонвил сталася нещасна пригода. Вертаючи вечером домів з міста панна Мері Гартман найшла свого батька і матір на поли в калюжі крови, ледви живих. Батько, котрому уже 80 літ, розповів дочці, що в часі її неприсутности, він вибрався понад вечір пригнати худобу домів. На поли напав на нього його бугай і збив його рогами. Коли його жена, котрій уже 73 роки, кинулася ратувати мужа, бугай кинувся також до неї, звалив її на землю і поколов її рогами в страшний спосіб. Обое забрано домів, де вони ще того самого вечера померли майже рівночасно.

ЦІНИ ПАДУТЬ НА УСЕ, ЯК ЗНИЖЕНО ЗАПЛАТУ РОБІТНИКАМ.

З міста Гері, Індіяна, доносять, що лише зелізні фабрики обнижили заплату своїм робітникам, зараз се відбилося на цінах усіх товарів. Знижено зараз ціни на усе, як кажуть від комірного аж до адвокатських оплат за розвід. Реставрації, доми, убрання, і т. д., все подешевіло, а лікарі числять уже 2 доляри за візиту до дому, а адвокати знизили зі 100 долярів на 50 свою ціну за переведення розводового процесу.

КІЛЬКО Є ІНВАЛІДІВ.

Міжнародне Бюро Праці оголошує число воєнних інвалідів. Воєнних інвалідів є близько 6 міліонів. З того припадає на Францію 1 і пів міліона, на Німеччину 1 міліон 400 тисяч, на Анґлію 1 міліон 200 тисяч, на Італію 570 тисяч, на Польщу 230 тисяч, Зєдинені Держави північної Америки мають 246 інвалідів, Чехословаччина 176 тисяч, Австрія 164 тисяч, стільки Сербія, а Канада і Румунія близько 85 тисяч, а найменше Бельгія 40 тисяч. Всі ті держави вже заопікувалися належно своїми інвалідами, в борбі за свій народ стали каліками. Лише наш народ не зайнявся ще справою своїх рідних інвалідів, яких має також около 10 тисяч.

БАНДИТИЗМ В ЗАХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Число грабіжей, нападів і убійств занотованих в пресі, збільшається з кождим днем. Дня 11. ц. м. в Гуті Гологовській, повіт Пільзно, напало кількох бандитів на господаря Драка, якого убили на місці револьверовими вистрілами, але сполошені жандармами, утекли. — Той самої ночі бандити закралися до помешкання Агати Мушинської в Глинську і обрабували її на 15.200 мп. — Дня 18. ц. м. в селі Неполомицах пов. Бохня замордовано Зофію Недошпалу. Виновники втікли в напрямку до Львова. — В Рілнику стрижівського повіту замордовано селянина Боднара, який недавно вернув з Америки і привіз 1.800 долярів.

О МАДЯРСЬКУ ГІМНАЗІЮ В УЖГОРОДІ.

На днях явилися в чехо-словацькому уряді представники мадярського населення на Прикарпатській Україні з домаганнем оснування нової мадярської гімназії у Ужгороді. Домагання Мадярів зустрілися з боку уряд з рішучою відмовою.

СИЛА ТЕМНОТИ.

Про небуденний доказ темноти доносять з Мукачева: Забобонні селяне з Каланова на раду ворожбита з Білки, щоби вратувати свою худобу перед заразою, викопали недавно похоронену дитину, що „мала дві душі" втяли їй голову і обернули в гробі. Худоба очевидно хорувала далі, бо пройманий грозою вчинок темних селян не міг мати ніякого лікарського вплвиу на недугу.

В НІМЕЧЧИНІ ЗГИНУЛО ЧЕРЕЗ ЗУДАР 6 АМЕРИКАНСЬКИХ ЖОВНІРІВ.

ПАРИЖ, 14. вересня. — Американський військовий моторовий віз наїхав на Дортмунд-Франфурт експрес в німецькій области, окупованій американською армією, наслідком того згинуло 6 американських жовнірів.

ВЕНІЗЕЛОС ОЖЕНИВСЯ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН, 14. вересня. — Елевтеріос Венізелос, бувший грецький премієр, оженився тут з панною Геленою Шліпці, дохою грецького бизнесмена в Лондоні.

Венізелос має 57 літ, а його жінка 47 літ.

Обоє молоді поїдуть на 2 медові тижні до Франції, а відтак на 6 місяців до Америки, де Венізелос хоче промовляти за Лігою Народів.

ГОРА ЗАПАДАЄТЬСЯ.

ЖЕНЕВА, (Швайцарія) 14. Швайцарська гора Вальмаджія валиться.

Селяни з Кампо Чімальмотто втікають серед переполоху.

Під землею западаються ліси і цілі фарми разом з будинками.

НОВА РЕПУБЛИКА.

З Любляни доносять, що робітники в Петч (Фінфкірхен) в полудневій Угорщині проголосили републику, а Каролі бувміністр-президент на Мадярщині по розподаї Австрії, став її президентом. Проклямували цю републику робітники соціялісти. Вони вислали своїх відпоручників до Білгороду, щоби постаралися там о признання Югославією нової держави. Робітники заявили також, що є готові зі зброєю в руках здержати Мадярів, які би хотіли увійти до міста. Рівночасно піддалися під опіку малої антанти. Зауваги однак, що антантська місія спротивилася тому і приказала югославянським військам опустити Петч. Також богатше населення міст нової републики, виступає проти окремішности.

ВИЛІЗЛО ШИЛО З МІШКА.

В селі Задвіре, п. Перемишляни, вибух пожар на польських кольоніях. В часі пожару дались чути експльозії муніції крісової і ручних гранатів. Жандарми гнали силою українських селян гасити пожар, а з причини тих експльозій годі було приступити ім. Аж пожар виявив, що польські кольоністи мають цілі склади муніції і зброї.

ГЕНЕРАЛ ТРАФІКАНТОМ.

З Будапешту доносять, що бувший австрійський генерал-полковник Кевеш, що побив колись Москалів під Івангородом а Сербів і Чорногорців на Ловчині, опинився тепер в такій нужді, що вніс просьбу о концесію на трафіку. Уряд позволив йому на утворення трафіки тютюну. Продавати в склепі буде його син, який є тепер офіцером в мадярськім війську.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМІЄР ЛЛОЙД ДЖОРЖ ВІДКЛИКАВ КОНФЕРЕНЦІЮ З ІРЛЯНДСЬКИМИ САМОСТІЙНИКАМИ

ВІДКЛИКАННЄ КОНФЕРЕНЦІЇ В ІНВЕРНЕС.

ЛОНДОН, 15. вересня. — Премієр Ллойд Джордж сьогодня вечером відкликав заповіджену нараду британського правительства з представниками ірляндського революційного правительства, яке мало відбутись дня 20. с. м. в Інвернес, в Шатляндії.

ЛИСТ ДЕ ВАЛЕРИ, КОТРИЙ СПРИЧИНИВ ЗІРВАННЄ ПЕРЕГОВОРІВ.

ДАБЛИН, 15. вересня. — Відповідь, яку був вислав Емон де Валера до премієра Ллойда Джорджа звучала:

„Ми радо візьмемо участь в конференції для обговорення, як Ірляндія могла би погодити приступлення до спілки держав, звісною під назвою британської імперії, з ірляндськими національними змаганнями.

„Ми сподіваємся, що наші представники зможуть прибути на 20. с. м. до Інвернес.

В сій останній ноті ми хочемо ще раз ствердити наше становище, яке ми зазначували в цілій нашій кореспонденції. Наш нарід формально заявив свою самостійність і признає себе за суверенну державу. Ми можемо ділати в імени нашого народу лише яко представники держави і її сторожі.

„Засада правительства з волі народу (з волі правлених) мусить бути основою умови для помирення нашої держави з вашою.

„Ми стоїмо за засадою, яку ви проголосили у своїй промові 5. січня, 1916, а в якій Ви сказали: „Полагода відносин в Европі мусить опиратись на підставах розуму і справедливости, які давали би вигляди на тривкість. Длятого ми гадаємо, що основою полагоди територіяльних питань в сій війні мусить бути засада правительства з волі народу (з волі правлених).

„Сі слова нехай будуть відповідю на Вашу критику. Ви розуміли свої слова у відношенню до анектованих (силою влучених) краів, а ми їх таксамо розуміємо. Де Валера."

ВІДМОВНА ВІДПОВІДЬ ЛЛОЙДА ДЖОРДЖА.

ЛОНДОН, 15. вересня. — Премієр Ллойд Джордж відповів Де Валері так:

„Я повідомив Ваших вислаців, котрі були у мене у второк, що Ваше домагання вести переговори з королівським правительством яко представники независимої суверенної держави унеможливить переговори.

А вони принесли мені лист від Вас, в якому Ви підтверджуєте се домагання.

„Я остерігав Вас перед таким уступом і казав, що буду вважати, що попередний лист мені не доручено, щоб Ви могли надуматись, а тимчасом Ви його оголосили публично. Длятого я відкликую конференцію в Інвернес. Міжтим я порозумівся зі своїми товаришами, що далі робити. Справа опізниться кілька днів. Однак я всетаки остерігаю Вас, що королівське правительство не змінить свого становища, яке я Вам зясував.

„Колиб ми були приняли Ваших делегатів на підставі Вашої заяви, то се значило-б відіврання Ірляндії від британської імперії і признання її независимою републикою.

„Ви навіть могли би сказати, що заки приступите до спілки з британською імперією, Ви хотіли би заключити тіснійшу спілку з якоюсь другою державою.

Досі Ви не зробили ані одного кроку до помирення, а тільки повторяли свої домагання. Ллойд Джордж."

ІЗ СЕСІЇ ЗБОРУ ЛІГИ НАРОДІВ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 15. вересня. — Сьогодня промовляв на Зборі Ліги Народів представник Норвеґії, Крістіян Люіс Лянґе. Він говорив про потребу загального розорування. Правда, казав, Америка склікує конференцію в справі розорування до Вашінґтону, але та конференція буде головно займатись морським розорувненням. Розорувненням на континенті в Европі повинна занятись Ліга Народів. І треба його зачінати від великих держав, бо поки вони будуть зоружені, то все буде небезпека війни. Все найдуться глупі дипльомати, котрі викличуть війну. Нечесно з нашої сторони, коли ми говоримо про розорувнення, а револьвери держимо в кишенях. Коли німецький генерал по наїзді на бельгійську столицю, Бруксель, закликав до себе посадника Макса, він виняв револьвер і положив на стіл. Тоді посадник виняв своє перо („фавнтейн пен") і поставив теж на стіл проти револьвера. Перо — се голошенне думок і воно сильнійше. Ось чого нам треба. Більше нам треба голосити свої думки, а тоді лекше буде взятись до розорувнення на континенті Европи.

Говорив також епископ Ноlі, представник Альбанії, котрий кінчив школи в Америці. Він згадував імя Вилсона, яке Збір витав оплесками.

Збір Ліги Народів приняв дві нові держави, Естонію і Латвію. Тепер до Ліги Народів належить 50 держав.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДИПЛЬОМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ (ГАЛИЦЬКОЇ) РЕПУБЛИКИ У ВАШИНГТОНІ.

Відділ II (фін.-торг.)
Ч. 163 — 21.

ОПОВІСТКА.

Хто хоче закупити БОНД ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ, нехай подасть точно свое імя і адресу та перешле гроші, або американські Ліберті Бонди на слідуючі способи:

1) Прямо на адресу: Diplomatic Representative of Galicia (2nd Dept.), 1901 Columbia Road, Washington, D. C.

2) а) Через Відділи та Братства Українського Народного Союза, Провидіння, Народної Помочі або Згоди Братств.

б) Через парохії української грецько-католицької Діецезії.

в) Через парохії укр. грецько-православної Діецезії.

г) Через Окружний Комітет в Шикаго і Лігу Ситезенів в Филаделфії, Па.

г) Через окремі місцеві Комітети, вибрані для сеї ціли на прилюдних зборах.

д) Вкінці через ті інші інституції, комітети та поодинокі особи, які викажуться відповідним уповажненнем від Місії.

Бонди виставлені на 5, 10, 25, 50, 100 долярів.

УВАГА: Хто зложив гроші, а не одержав в короткім часі бонда, нехай сейчас реклямує. —24

ЗА ФІНАНСОВО-ТОРГОВЕЛЬНИЙ ВІДДІЛ:
Д-р Березовський Д-р Мишуга

ДИКТАТУРА КОМІСАРІЯТУ НАД ПРОЛЕТАРІЯТОМ.

Коли в Московщині 1682 року помер цар Фиодор Алексеевіч, патріярх Иоахім вийшов на площу перед царську палату і закликав всю публику до середини на мітинг. Сей мітинг він і бояри (шляхта) назвали „собором цілого народа" і наказали йому вибрати царя. „Собор" більшостю голосів вибрав царем малолітнього Петра. Отже малолітній Петро став царем „з волі народа". Але його сестра Софія збунтувала гарнізон „стрільців" коло царської палати, котрий влетів до палати і зачав мордувати. Успокоїлись „стрільці" аж бояри згодились на таку зміну: На престолі буде сидіти рівночасно двох малолітніх братів, Петро і Іван, а в імени їх буде правити сестра Софія.

Бояри оголосили, що така є воля народу і з того часу підчас усіх парад на троні сиділо двох братів, двое малих царят, в імени котрих правила старша сестра. Так було кілька літ.

Отже так виглядала „воля народу" в Москві тому 239 літ.

А як тепер?

Чи змінилась „білокаменна Москва"? Чи може історія повторяється, а тільки інші особи виступають на сцені?

Дійсно так. Бо як Петра вибрала царем горстка боярів, а оголошено, що се „ з волі цілого народу", так знову Леніна вибрала горстка комісарів, а оголошено, що се „з волі цілого народу", чи з волі пролетаріяту.

Тому 239 літ „стрільці" досадили були на трон Петрови ще й Івана, аби оба малолітні сиділи разом і разом правили народом „з волі народа". Алеж і тепер „червона армія" досадила Ленінови на трон в Кремлі Троцького і тепер нема пікчера з Москви, де би вони окремо виступали. Оба сидять разом на троні і разом правлять народом „з волі народу" як було колись Петро й Іван. Навіть щодо малолітности і то вони не перескочили своїх попередників Петра й Івана, бо хотяй у них літ більше, але на правителів вони таксамо ще смаркачі як їх попередники Петро й Іван, бо так наґаздували, що по зелізничих шинах возять на тачках сушені гарбузи, а капіталіст Гувер як колись Софія мусить малолітніх правителів виручати і годувати комуну.

Отже хто гадав, що Москаль може змінитись за чверть тисячеліття, той помилився як Маркс на Леніні і на Троцькім.

Москва яка була, така є.

І Кремль який був, такий є.

Ніщо не змінилось.

Змінились особи, як зміняються в театрі актори на сцені.

Навіть диктатура не змінилась. Перше була диктатура боярів над народом, а тепер диктатура камісарів над народом.

Але змінилась назва.

Та диктатура називається тепер диктатура пролетаріяту.

Назва досить красна, але значінне її інакше. Значінне тої назви таке як діла. А по ділам вона є диктатурою комісаріяту над пролетаріятом.

МАНЕ, ТЕКЕЛЬ, УФАРЗІН.

Як розкладається гнобителька народів Польща.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Відень, 28. серпня, 1921.

На наших очах вдруге повторяеться подія, яку ствердив наш великий поет Шевченко. Ця подія то розвал Польщі, зпід якої цим разом встане свобідний український народ. Перебіг цего нестримного розвалу коротко описуе німецький знавець сходу у „Vossische Zeitung" як слідуе. Подаю зміст:

„Польща держить ще досі 600 тисячну армію. Кожда, навіть найменша посада обсаджена подвійно й потрійно абсолютними неробами-урядовцями. Скрізь такий бруд, що прямо обмерзіння бере. Цей зовнішний образ розвалу стає ще більше яркий, коли вглянемо в промисл і хліборобство Польщі. Давні пруські провінції, що були шпихлірем Німеччини, дійшли за короткий час польського панування до такого занепаду, що незадовго виглядатимуть як найгірші шляхотські фільварки. Це викликае в народі тих провінцій страшну ненависть до Варшави. **Промисл у Великопольщі (в Конгресівці) майже зовсім занепав.** Працюють ще деякі текстільні фабрики, але незабаром і вони станутъ ізза недостачі сирівців. Продукція в Конґресівці впала до 1. мая с. р. до 11% тої, яка була в Польщі під Росією. Подібно діється з продукцією вугля в Домбровській кітловині: ізза страйків, ізза польського лінивства й зужиття машин, яких ніхто не відновлює, впала там продукція до 40% і паде дальше. **Вся Польща дихае ще (галицькою) нафтою до якогось часу.** Продукція тої нафти впала до 55%. Деревний промисл зруйнували Поляки майже зовсім. Польща не має чим обмінюватися з заграницею, бо ніхто в ній нічого не робить і нічого не творить, а польський промисловий робітник не може конкуровати з західним. **Великі торговельні контори майже всі замкнені.** Але і в менших нема вже що продавати. Вся торговля в занепаді. Тільки всякого рода обманці роблять ще малі інтереси. Еому, що нема вивозу, не може бути бесіди й про ввіз товарів до Польщі. Докладних цифр про білянс годі подати, бо польський уряд криє їх перед світом. Але фактом є, що і вивіз і довіз товарів (з виїмком военних матеріялів) — вже мертвий. А привіз военних матеріялів це не торговля. Словом — вся польська господарка збанкротувала й **нема можливости, оздоровити її.**

Такий зміст виводів згаданого знавця.

Річ ясна, що цей занепад Польщі викликаний тим, що Польща загарбала Галичину й инші українські землі тай для вдержання своеї добичі держить армію, для якої спотребовує всі свої доходи і надмірне число людей. Ця велика й непродуктивна армія руйнуе Польщу. Хвилю остаточного розвалу чують всі урядовці Польщі й крадіж та корупція відбуваються що раз то гірші. Ось як описуе сучасний стан Польщі таки польська преса:

...„Якесь їдовите зілля обмотує цілу Польщу й всі з резигнацією дивляться на те, як розростаеться злочин корупції — немовби це була звичайна поява. Від хвилі як повстала Польща, вийшли на верх вс укриті чираки. На свободі полетіли високі орлині духи, але ще буйнійше розвинувся бурян, який закрив уже весь організм Польщі. І розширився якийсь зарід злого й ослабив животну силу польського народу, котрий не бачить, що сокира вже приложена до його кореня і що леда хвиля удар її спаралїжуе хребетний стовп польської держави, зараженої проказою корупції. Ця проказа криється й у польській пресі. Хто не перекупить польських газеток, того вони оплюють і ограблять з чести й доброго імени та збрукають їддю гадини. Рафінована корупція й хабарництво стали вже річю, про яку не говориться з обуреннєм, тільки з усміхом. Так говорять про це і ті, які жирують-пасуться на державнім тілі, і ті, які зносять це, думаючи, що так мусить бути. Всі піддалися шаліючій оргії хабарництва й корупції. Високо до неба виріс у Польщі галапас корупції, якої не знає історія від часів упадку продажного Риму та від часів упадаючої Польщі, коли в тії гнилі витворилася приповідка:

„За круля Саса
Єдж, пій і попущай паса."

Всі чують розклад і шукають жерела того зла, але н етам, де воно бє ключем з отруйного новотвору. Негармонійний харкіт собак, що шукають слідів, домагаеться жертв, на яких можнаби звалити вину. І кидають ту вину на Жидів, які **мусять** нераз окуплювати своє істнуванне під польською владою хабарями, киданими в пащу незлічимого множества державних пявок. А Поляки вічно говорять про вину чужих, а не бачать цілої армії своїх хабарників і корупціоністів, які під біло-амарантовим прапором прикрашеним польськими орликами, висисають державу як дійну корову. Вона стає з дня на день щораз більше худим кістяком, а цинічні злодії ростуть у товщах. **Бандити польського хову обрізують своїй власній державі поли й кармани, отвирають їй жилу й хлептають її горячу кров. Сухоти польської марки це не чужа хороба.** Бо жерело тої хороби в польськім організмі, затроєнім розпустою й хабарництвом. Поляки танцюють шалений танець кругом золотого телца. Польської держави, яку точить многоголовий рак корупції й зіпсуття, не вилічить паломництво до цілющих жерел Франції" (Гл. „Хвиля", ч. 876).

Таким чином і чужі і свої малюють однаковий образ упадаючої Польщі. Це образ розкладу, гниття й смерти.

А що кождий гниючий організм ширить далеко кругом себе розкладаючі міязми, отож чужі держави не можуть довго дивитися на це так, як дивилися досі. Коли в світі устійниться діяґноз, що Польща невилічимо хора, мусить наступити **оерація** її. І впершу чергу мусять зоперувати їй ті частини, які викликали ту хоробу. Польща мусить зречися й віддати свою добичу, бо давиться нею, в перщій мірі мусить віддати Східну Галичину.

А українська суспільність обовязана підготовити всіми силами засоби, конечні до зорганізування нашої держави.

Др. Осип Назарук.

ЗГУБА ДУШІ.

Раз пропала на степу
В чумаків сокира,
До одного всі взялись:
„Ти, тай ти, псявіра!"

Той їх годить, хаменить,
Той їх розважає,
Вже й клянеться на чім світ,
Богом присягає.

Ні, не вірять. І чумак
Против неба глянув:
„Коли я сокиру взяв —
Хай я Ляхом стану!"

— „Стій, чумаче, не губи
Ні душі, ні віри!
Вірим, вірим! Ти не брав
Нашої сокири!"

Степан Руданський.

Остап Вільшина.

КАРПАТИ.

Стоять задумані Карпати,
Немов фортеці ті міцні.
Для них смішним е рев гармати,
Що там день чути в долині...

Стоять задумані, понурі
Й усе мов пнуться в небеса.
Вони сміються з грому-бурі,
Смішна для них й долин краса...

Стоять задумані, суворі
І вічно гордо мовчазні.
Стоять і слухають, як зорі
Шепочуть казку в вишині...

22. VI. 920. р.

З ДНЯ.

Падеревський показуе маґічні штуки.

Американський дневник „Сен Френсиско Кроникел" пише, що пан Ян Ігнаци Падеревський поїхав з Пасо Робелс, в Калифорнії, де він живе, до Атаскадеро, (також в Калифорнії), де показував маґічні штуки картами. Та газета додає, що пан Ігнаци так вправився вже в маґічній штуці, що ошукав навіть заводового маґіка із Сен Френсиско.

Га, буває, іноді старець аж відкрие свій талан, коли молодець його не відкрив.

Пан Ігнаци пробував фортепяна. Добре ішло йому, аж поки не прийшла версайська мирова конференція, на котрій Клемансо дістав кулю і зломив одно ребро, Вилсон дістав 13-тий пойнт, а Падеревському так пальці покорчило, що ані до фортепяну ані до дипльоматичних штук маґічних вже більше не надавались.

Засумувався був старий пан Ігнаци і поїхав з Варшави до Калифорнії на фарму свині годувати. Аж там, в новому товаристві і в новій атмосфері він відкрив, що хотяй і його вадив трохи 13-тий пойнт, так що до фортепяна ані до дипльоматії ані суди Боже, але до картів і до маґічних штук картами, то ще пійде. А як добре пійде, то пан Ігнаци ще готовий на картах більше доробитись ніж на фортепяні, на міністерському фотелі і на свинях.

І Пілсудський показуе маґічні штуки.

Відомий з надутости „начельнік паньства" Юзеф Пілсудський з початком війни втік з Росії до німецької армії і воював по стороні німецького кайзера.

Як кайзер програв, а виграли аліянти, то він перейшов від того, що програв, до тих, що виграли і вже нібито був по стороні аліянтів. Для аліянтів робив се, що воював проти большевиків. Але як аліянти перестали платити, він з большевиками підписав мир і казав їм, щоби вони йому заплатили.

Бо був маґік і вмів скакати через помело як чарівниця.

Люди дивились на його маґічні штуки, а він тимчасом на помелі вилетів на комин своеї палати, Бельведеру, у Варшаві. І там уявилось йому, якби то красно було сидіти високо-високо, на горі, і відтам греміти до народу. І прийшла йому на гадку думка, якби то так таки „коруну" „Польскі" на голову засилити і відтам згори не лише греміти але й правити ще в додатку. При світлі місяця йому вже ввижається, як шляхта в пурпурах, в контушах і при карабелях іде до нього, зігнувшися в 13 польонезів. Нічим круль Болеслав Кривопиский, ані Владислав Локцьови (довгий на локоть), ані круль Полєль, котрого миші зїли, ані навіть сам Мацох.

Люди знали його як „соціялиста", але він такий маґік, що з соціялиста може стати крульом, а з круля соціялістом.

І Ґломбінський також маґік.

Хто би гадав, що лише Падеревський і Пілсудський є маґіками, то помилився би немало. Бо ще є один славний маґік у Варшаві.

То вшехполяк Станіслав Ґломбінський зі Львова.

Торік він говорив у „сеймі" у Варшаві, що правлінне Пілсудського не варта за нюх табаки. Насміхався з його марок, чи шмарок, кажучи, що їм немає ліку, не то вартости.

Аж ось тепер приходить вістка з Варшави, що він має бути премієром і міністром від шмарків (скарбу). Чи не маґіка? Чи не маґічна штука?

Правда, недавно був Ґломбінський в Америці, де дістав $100.000 від „народових" організацій на вшехпольську пропаганду у Варшаві. В Америці безперечно пан Ігнаци мусів його навчити маґічних штук, іменно, як ворог Пілсудського може стати його міністром, і як зі шмарок зробити гроші (для себе).

Як Ґломбінський має трохи памяти і по дорозі не забув науки пана Ігнаца, то може вдасться йому штука з маґічними штуками, але як память не допише, то пиши — пропало.

Бо гра все грою, хотяйби і маґічна.

Що Падеревському вдається з картами коло свиний в прекрасній Калифорнії, то не мусить удатись Пілсудському з „коруною Польскі", ані Ґломбінському зі „шмарками". Мусів би бути новий „цуд над Віслом", але і на „цуда" в теперішні часи не так легко як на шмарки.

З БУКОВИНИ.

Робота киринників. — „Союз" жертвою української правительственної кліки. — Який є правно-державний стан української части Буковини?

Погано у нас живеться. Життя громадянське не може розвинутися належито через особисті порахунки, які в нас по давньому грають велику ролю. Амбітні люде, котрі ради хліба стали на службу румунської влади, використовують теперішне розпучливе положенне українського народу на Буковині на те, щоби поробити як найкориснійші інтереси — для себе. Аби се робити безпечно і безкарно, — на разі! — та кліка забезпечила собі протекторат румунських властей, котрим таке деморалізовання української інтеліґенції дуже на руку. І пішла та ворожнеча проти всього, що бажає щирої праці народньої. Заьопивши в свої руки друкарню „Руської Ради" і „Народний Дім", що дає не аби які доходи, йшло ще о загарбання „Селянської Каси" і „Руської Каси", тих одиноких українських фінансових інституцій на Буковині. Та штука не вдалася, бо загальні збори „Селянської Каси" вибрали старшину не з лона тої правительственної кліки. Наслідок того є такий, що в приступних для кліки часописах посипалися дописи з докорами, яких предметом є давні гріхи господарів „С. К.", а зовсім не дотичать теперішньої управи. Та для непоінформованих се незвісне і загал буде обурений на невинних, кліці немилих людей. Цікаво, що деякі члени тої на Буковині під покривом румунських властей „працюючої" кліки в Галичині удають крайних опозиційників і свої „жалі" поміщують в львівськім „Вперед". Однак і там мабуть замкнуть їм вже доступ, бо ось бук. екзекутива української соціялистичної партії виключила вже з посеред себе „славнозвісного" „соціялиста в лякерках" проф. Цурканович (дезертира галицької армії) та його трабантів Ганека, Яворського і ин. Тепер той самий Цуркановнч заходиться відновити організацію трудової партії, тільки що крім його близьких товаришів-гешефтярів як Міґуля Бекул ніхто із шанующих себе Українців не хоче приступити до такої спілки... Гей, гей, минулися гарні часи трудової партії на Буковині, коли її проводиром був професор Смаль-Стоцький! Минулися, та хто знає, коли вернуться.

Цькування правительственної кліки довело також до розвязання акад. товариства „Союз" і арештовання його виділу. А попередило сю акцію румунської поліції — биття шиб в льокалі „Союза" нічю членами акад. тов. „Запорожже"... А тепер ті самі „Запорожане" з припоручення поліції і по вказівкам свого „батька" Цуркановича переглядають протоколи, кореспонденцію, видавництва і бібліотеку „Союза", чи нема там щось ворожого проти румунської влади! Не правда-ж, відповідна робота для ідейних людей?!... Вислугування ворожим властям, — отсе наслідки деморалізуючого впливу згаданої кліки. Арештованих „Союзанців" перевели до судових арештів, а слідство ведеться в напрямі державної зради. Справа в тім, що на скликаній правительством нараді, яка мала ухвалити удїл Українців в даруванню мисливського замку на Буковині румунському наслідникови престолу, речник „Союза", академик Буцура, заявив, що „Союз" в тій акції не може брати ніякого уділу, бо правно-державне становище Буковини ще не вирішене, отже такими дарунками не можна преюдикувати рішення Союза Народів, — а надто румунські власти переслідують Українців через замкненне 80 українських народних шкіл, нахабну румунізацію українських гімназій, переслідування української інтеліґенції тайною поліцією (сіґуранца). Румунський державний секретар Воронка признав слушність цих замітів, але мимо того просив о участь Українців в тій акції, а присутні члени правительственної кліки згодилися на те пониження. Розуміється, скачи, враже, як пан каже! Воронка є дальше державним секретарем, а Буцуру і його товаришів арештовано! Побачимо, чи буковинські суди будуть настільки незалежні, що ооруться впливам румунізаторських загорільців, чи може й суди підпадуть деморалізуючому гнетови „уніфікації".

Для нас Українців на Буковині ся справа має засадниче значіння. Загал не може притакнути заяві кліки — підлизників, що, мовляв, „Буковина на віки прилучена до Румунії і ми мусимо бути льояльними румунськими горожанами". Знаємо докладно, що мировий договір з Сан Жермен не признав Румунії цілої Буковини і що на українській части Буковини Румунія є тільки військовим окупантом.

Вправді в букарештенськім сенаті бувший міністер Ністор у відповіди на інтерпеляцію заявив, що істнує до мирового договору додатковий протокол, яким признано Румунії цілу Буковину аж по Дністер, але сього протоколу чомусь досі не оголошено тай взагалі ніхто про нього нічого не знає! Сю справу повинні наші бувші проводирі авторитативно вияснити, щоб ми вже раз знали, що є правдою. Сеж немаловажна річ! Бо коли Румунія в українській части Буковини є тільки військовим окупантом, то не має вона права асентирувати Українців, переносити урядників і учителів Українців в румунські громади, замикати українські школи і т. д. А се все діється у нас!! І, на жаль, нема кому впімнутися за нами! Знаємо також, що область Західної України обнимає також українську часть Буковини; — але ми ще не чули, щоби в меморандах през. Петрушевича була ця часть України спімнена і щоби заложено протест проти румунізаторської нахабности. Питаємо: чому? Який є правний стан?

Від цілого українського громадянства Буковини просимо всіх знавців сан-жерменського договору о докладне вияснення отсього для нас рішаючого питання, аби закінчити раз на все з баламуцтвом прислужників румунської влади тай тих хамялєонів, що все держаться клямки „власть іміющих" і як перше всякі збори кінчали многолітствієм для австрійського цісаря, так тепер для румунського короля...

Буковинець.

ПРОТЕСТИ ДО ЛІҐИ НАРОДІВ.

АМЕРИКАНСЬКІ І КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ, ВИКОРИСТАЙТЕ ХВИЛЮ І НАГОДУ, ЩОБ ПОМОГТИ ВАШИМ БРАТЯМ І СЕСТРАМ В РІДНОМУ КРАЮ!

З уваги, що сесія Збору Ліґи Народів має скінчитися ще сього місяця, ті українські орґанізації в Злучених Державах і в Канаді, котрі мали намір вислати протести проти продовжування польської окупації Східної Галичини, добре зроблять, коли вишлють такі протести, хотяйби лиш дуже короткі, але зараз телеґрафічною дорогою.

Протести писменні можуть прийти вже запізно для спонукання постанов Збору Ліґи Народів у справі Східної Галичини, але телеґрафічні, вислані сього тижня, можуть наспіти ще в саму пору.

Всі телеґрами просимо також присилати до „Свободи" для поміщення.

Телеґрами можна адресувати так:

Dr. VAN KARNEBEEK, President Assembly League of Nations,
Geneve, Switzerland.

ЗАМІТКА. — Каблеграми можна також посилати по зниженій ціні, а саме за половину ціни (діферд гаф рейт) або навіть яко каблеві листи (кейбел леттерс). Різниця в доставі каблеграми є всего яких 24 години, а в ціні велика.

ДОПИСІ

КЛІВЛЕНД, О.

Фінансовий голод у редакції „У. Щ. Вістий".

Від якогось часу большевики постановили собі збирати фонди для голодуючої Росії. І тепер при кождій нагоді, чи то на представленню, чи де-би то не було — навіть і на дорозі большевицький агент подибає чоловіка тай витає „галов!" і зачинає бесіду, а притім скаже масненькими словами: „Товаришу, жертвуйте, що ласка ваша, на фонд голодуючої Росії". І то так вчепиться чоловіка, що не може від напасти відкараскатися.

Се вже є встид і ганьба по дорогах людий так зачіпати, бо-що правда, декотрий чоловік не може відбитися від напасти тай дасть відчіпного, аби напасть від нього щезла.

Як ми збирали фонди для голодуючих братів і сестер, вдів і сиріт у Галичині, то большевики кричали на ціле горло: „Товариші робітники! Не дайте ані одного цента! Нехай добре голодують, коли не хочуть робити революції. А коли їх голод добре притисне, то вони мусять зробити революцію і заведуть такий лад, який є у Совітській Росії". Бачите, які то є Українці. Так вони говорять проти рідного батька і матери, котрі їх годували на свою біду. Так вони поступають зі своєю матірю, котра сама недоїла, аби для них було більше; котра не одну ніч не доспала, заки такого злодія вигодувала, бо сподівалася, що як її син виросте, то буде мати з нього потіху. А нині тасама мати, що його годувала, із заплаканими очима звернулася до нього о поміч тай простягає свої зісохлі руки і просить: „Сину мій любий! Ратуй нас, бо з голоду гинемо! Сину мій! Ратуй нас з ляцької неволі, бо лютий ворог-Лях нас убиває і невинну кровцю нашу проливає! Сину любий! Ратуй нас, як можеш, аби тую ляцьку дич прогнати з нашої рідної землі, котра є зрошена потом і кровю наших батьків!" Чи просьба тих нещасних материй є вислухана? Ні. Вони все одно говорять: „Нехай роблять революцію!"

Большевики думають, що в Галичині можна зробити революцію так легенько, як їм по рогах улиць. Ой, товаришу! В Галичині не так легенько зробити революцію, як на конерах, або в газеті „У. Щ. Вісти".

Може дехто скаже, що я проти сего, аби голодуючу Росію ратувати від голоду. Ні, я не є проти голодуючої Росії. Але ті фонди, які большевики збирають в Америці, то голодна Росія їх не буде видіти. Ті фонди, які в Америці большевики збирають, то збираються для голодуючих большевиків, тих, котрі є тут в Америці, бо тут декотрим большевикам гробить біда заглядає голод через вікно до хати.

Коли найлiпше йшла робота в Америці, то я богато разів мав нагоду почути від большевиків: „Я не буду робити на капіталістів, аби вони з мене збагачувались; а друге, що на Україні гроші не будуть істнувати, то нащо мені гроший?" І щиру правду говорю вам, що літною порою, коли найлiпше йшла робота, то большевики по цілих днях з упарку по траві так як коні качались і виждали, щоби тільки отворилася комунікація до Росії. Вони думали, що як комунікація до Росії буде отворена, то всі поїдуть до комуністичного раю тай нічого не будуть робити, тільки файно їсти, пити, довго спати, красно збиратись, гуляти... Женитися не будуть, бо „У. Щ. Вісти" писали, що в Совітській Росії вийшов такий закон, що женитися не будуть, лише будуть жити так... хто з ким схоче... Але воно в Росії так не є, бо як комунікацію отворили, то вся та обіцянка дурним на втіху виходить на денне світло і показується, що те все є лож.

Я відзиваюся до Вас, любі Українці, аби Ви на жадні большевицькі фонди не давали, бо ті фонди, які большевики збирають, не підуть до голодуючої Росії, тільки підуть до голодуючого „кагалу" в Ню Йорку, бо нюйорський „кагал" не має фондів тай нема за що видавати газетку „У. Щ. Вісти". Вони перше збирали гроші на пресовий фонд „У. Щ. В.", а побачили, що український нарід прозрів, бо читає часопись „Свобода" тай не дасться здурити і не хоче давати гроші на школу собі і своїм братам в рідним краю, то вони тепер якраз мають нагоду збивати лиш ніби на голодуючу Росію, а зібрані фонди поділять на три части: одну часть зїдять самі, бо голодні, другу часть відошлють до нюйорського кагалу, а третю пайку подарують своїм „пшиіцелям" Полякам на газету „Глос Роботнічи".

Редакція „У. Щ. В." в теперішнім часі переживає дуже страшну кризу, бо фінансовий голод так її грозить, що як не дасться поправити, то вже далі не витримає і упадок її неминучий. Теперішний фінансовий голод відчуває не тільки редакція „У. Щ. В.", але й усі большевики, бо той голод змусить привести до упадку нюйорський кагал, а тоді большевики не будуть мати де з брехнею віднестись; хиба би удалися до монаха Демона чи Демяна Бориска, котрий дуже з ними симпатизує і їхню політику попирає.

М. Сорока.

АВОКА, ПА.

Куповання українських бондів у нашій місцевости.

В нашім місті живе 15 українських родин, про котрі ми знаємо, бо решта Українців криються десь по кутиках і до своєї народности не признаються. Маємо тут одно своє товариство (326-тий відділ У. Н. Союза), до якого належить 58 членів. Між тими членами є майже половина Поляків. Вони мають свої власні товариства, але проте приступають радо до нашого, бо видять, що наша організація поступає зі своїми членами ретельно. На случай смерти свого члена наша організація виплачує спадкоємцям померлого належну суму до 30 днів, а в польських товариствах треба ждати на виплату посмертного від 3 до 6 місяців, або і довше.

Діставши з головної канцелярії У. Н. Союза відозву в справі позички українського правительства в Галичині, я пійшов зараз до предсідателя свого товариства і почав з ним радитися. Ми оба постановили скликати в справі сеї позички спеціяльний мітінг, на котрий треба було стягнути більшу половину членів. Коли члени зійшлися на той мітінг, то показалося, що один член перевисшав приписану більшість, отже мітінг можна було законно перевести.

По отвореню згаданого мітингу предсідатель відчитано відозву Головного Уряду У. Н. Союза, а відтак забрав голос п. Іван Пашкевич і доказував, що ми всі як один повинні закупити бонди Галицької Републики. По скінченню своєї промови, він поставив внесенне, щоби братство св. Івана Хрестителя, 326-тий відділ У. Н. Союза, в Авока, Па., взяло бонд на 200 долярів. Більшости членів видалася пропонована п. Пашкевичем квота заведика, тож розпочалася в тій справі широка дебата. Нарешті п. Сеньків запропонував виасигнувати з братської каси $100 на українські бонди, а $50 на будову Українського Сиротинця в Чесапік. На сю пропозицію всі члени згодилися і дотичне внесенне одноголосно ухвалено.

Після того поставлено запит до поодиноких членів, хто з них купить особисто український бонд і на яку суму. Добру хвилю ніхто з присутних не голосився, тож предсідатель запитався вдруге: „Ну, браття, хто буде перший?" І знова не було ніякої відповіди. Тоді председатель, хотячи дати своїм членам добрий примір, заявив: „Я даю на українські бонди 25 долярів. Хто слідує за мною?" Тепер люди поставилися до сеї справи інакше. Хоч ми немало натрудилися, то таки сколектували на позичку 355 долярів, які відіслано на руки наших представників у Вашінгтоні.

Тут треба напятнувати одного виродного сина України з рогатинського повіту. Він заявив нам, що бонд купить, а коли ми прийшли до його дому, то його жінка замкнула перед нами двері і сказала нам по польськи, що її чоловіка нема дома. Але се була брехня (всі Ляхи брешуть!), бо ми добре бачили, як сей перекінчик стояв при вікні і дивився на нас так, як собака з буди. Згаданий мною чоловічина виріс на українській землі, вигодувався молоком і хлібом української матери, а тепер пристав до Ляхів і цвенькає такою ляцькою мовою, з котрої всі розумні люди сміються. Його діти ходять до польської школи, але там польські діти показують на них пальцями і заходяться реготом, коли вони зачнуть говорити польською мовою, якої ані в зуб не розуміють. Оттак нерозумний і безсовісний чоловік осмішує перед людьми себе і свої власні діти. Та що-ж ви з таким чоловіком зробите, коли йому перевернулося в голові; коли йому здається, що ляцька мова — панська, а українська — хлопська. Щоби бути паном (польським псубратом), він купив навіть польський бонд (ніж в серце свого брата Українця), а на українські вдови, сироти і каліки не дасть ані зломаного щелюга! Раз скотина!

Пан редактор „Народної Волі" придбав собі одного більше товариша...

Іван Соколовський,
секр. 326. відділу У. Н. Союза.

LAWRENCE, MASS.

Прогулька і Полевий День чужинецьких народностий в Лавренс, Масс.

Велике зацікавленне повстало Міжнародним Полевим Днем, який має відбутися в Ріверсайд Парку при Ватер ул. в Ст. Лавренс, Масс. сеї суботи пополудни, 17-го вересня. В програму входять веселі рухові забави як „Tug of War teams", в якій возьмуть участь ріжні народности. Цікавою точкою програми буде також португальська забава „Jago do Pau" або борба киями. Нагороди будуть слідуючі: Киданне до цїли: чаша, спинки до рукавів, шпилька; 100 ярдові перегони: чаша, бакса на цигаретки, золотий ножик; Перескоки в бігу: чаша, „Оното" атраментовий олівець, придержувач до краватки; Перегони три-ножні: олівець; Перегони в мішках: чаша, фонтенове перо, шпильки; Одномилевий біг; чаша, „Онота" олівець; Змагання: чаша; „Tug of War": коробка цигар; Гра в пилку: $25.00 для побідної групи а $10.00 для слабшого; Двомилевий біг: чаша, бакса на цигаретки. Сі премії є виставлені у виставовім вікні в ювілерськім склепі під ч. 276 Essex St.

В грі в пилку возьме участь дві групі, одна з чужинців а друга з Американців.

В групах спортових виступлять українські молодці, котрі також будуть брати участь в змаганнях атлетичних.

Сей полевий день повинен зацікавити і Українців і вони повинні явитись в парку громадно.

Сі гри устроюються під кермою тов. Y. M. C. Ass'n.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

БАЙОН, Н. ДЖ, Бр. св. Михаїла, від. 213, повідомляє, що триквартальний мітінг відбудеться о годині 7.30 вечером у вівторок, дня 20. вересня, в галі церковній межи Бродвей і Аве. Е. На порядку нарад купно бонду визволення Галицької Держави і збиранне місячних вкладок. Неявившийся член назветься зрадник. — Л. Бачинський, предс.; А. Павлюк, секр.

АЛТУНА, ПА. Бр. Непор. Зачаття Пресв. Богородиці, від. 145, подає до відома, що в неділю, 18. с. м., о 2-гій годині пополудни відбудеться в церковній гали під ч. 2023 евеця 21 мітінг, на котрім кождий член повинен явитися, бо є важні справи до полагодження. Не забудьте, Родимці, що тепер є добра нагода записатися в члени У. Н. Союза. — П. Патроник, пр.; І. Олексин, секр.

Повідомляєсь усіх чесних Українців греко-католиків, що в буцю неділю, дня 18. вересня, буде ВЕЧІРНЯ точно о 7. год. вечером, в St. Mary's айриській церкві, як усе перше.

о. Онуфрій Ковальський,
16117 парох.

ДЛЯ ПАРАНІ.

Табор галицьких збігців в Австрії.

Розкішна брама з залізним, грізним вірлом, вулиця з асфальту, електричні лямпи і довгі, низькі бараки, з вікнами високо під самою стелею, так, що не заглянеш крізь них.

Побілений гріб.

„Є тут хто з Бережанського повіту?" — питаю.

„Питайте, з якого нема? — відповідає якась бабуся і обтерши губи рукою, як Підвисоцька на сцені, каже: — а вам з якого села треба?"

Я назвав три.

„Звідтам у столярні працюють. Хочете, проведу?"

І ми пішли болотною вулицею попри церкву й школу. Через рів скакало двоє хлопців. Один з одного берега, а другий з другого. В скоку стрічалися і штовхали себе попід ребра.

„То вони так бавляться, хлопчиська! Ні толоки нема, ні коней не поженеш на ніч, — скучно їм. Усім нам скучно, аж скучно!"

Біля бараки сиділа пятилітня дитина і тупо дивилася в землю. Не годен було пізнати, хлопчик, чи дівчинка. Волося, очі, уста, одіж, — усьо в оден цвіт, а властиво без цвіту.

„Німе. Перестрашилося огню і втратило мову. Най Бог заступить від такого каліцтва. А ми, хоч і говоримо, так що з нашої мови? Чужі не розуміють, а свої..." Вона зробила розпучливий рух рукою. Крізь вулицю майнула молодиця. Вишивана, мережана, усміхнена, як ранок. Прегарна!

„То, знаєте — така! Вона дома маленьку дитину лишила, чоловік на війні. Як відбили Німці наш край, Макензон, то дуже спішилася до хати. — Ти перша пропуск дістанеш — обіцяли пани. Бо гарна. Тай пропустили і. Через усі руки пройшла. Така-о!" — І в очах бабусі спалахнув поганий огник, гнівний, чи зависти, — не знаю!

„Ось і столярня, там де тії сходки. Бачите?"

„Бачу. Спасибі вам, господине!"

„Нема за що, пане!"

І по кількох сходках увійшов я до столярної бараки. Дошки, гиблівки, у повітрі літало трачиння. Стукали сокири і стругали гиблі.

„Слава Ісусу Христу!"

Стукіт устав.

„На віки віків слава!" — і кілька пар очий побігло моїм на стрічу. Ніби не могли мене пізнати, постарівся мабуть, а пізнавши, спалахнули радістю сумною.

„От і гість! А ви-ж тут як? Дивіть, не забули нас!"

Подали столець, стерли рукою, — сідайте!

Я сів і почалася розмова про всіх і вся.

„Але вас, Стефане, я тут ніяк не сподівався застати."

(Стефан був віт, заживний господар, давнійший діяч).

„А хібаж я сподівався, пане? Оттак щось звіялося нараз, як заверуха, очі ніби мракою зайшли, втирав їх, хочу побачити, що перше бачив, нема, нема."

„А ви тут як? Сами?"

„Ні, з родиною. Тільки син у стрільцях," — і він зітхнув. — „Не знаю, чи живий. Над Липою, кажуть, великі втрати мали."

„А щож ви тут робите?"

„Що?" — і він показав рукою на трумна, що стояли в куті, за моїми плечима, великі, малі, маленькі, самі трумна.

„За дурно хліба не дадуть тай без діла не хочеться сидіти. Треба посокувати своїм, помочи їм, як не за життя, то хоч по смерти. Роботи повні руки. Нас тут, як бачите пятьох і настарчити годі. Одної ночі 87 душ полетіло до неба, а 87 тіл треба було поховати в землю. Народ плаче, як без трумни ховати. По господарськи хочуть. Їм здається, що вони дома, гадають, що цей цвинтар з собою заберуть, як будемо вертати, а він який — о!"

І Стефан показав мені крізь вікно долинку, цілу наїжену хрестами. Стояли густо-густо. Деякі вже посіріли, а деякі були жовті, нові. Блищали в осінньому сонці. Поміж хрестами не було ні корчів ялівцю, ні білих беріз, ні вишень з червоними ягідками. Гроби, лиш деякі посели рідкою травицею, а більшість бовваніла ніби великі купи кертовиння. Цвинтар виглядав страшно і сумно.

„Нині туди знов кількоро піде. Отця велика домовина, це для вашого сусіда, Петра, коли ви забули. Здоровий був. Віз на плечі брав, а нині не витримав. А ця для ковалихи, для тої, що там солодко говорила. „О Пречиста!", а ця для Гілька з Щумлян, а ця маленька, ця для — моєї Парані..."

Не знаю, чи він рукою доторкнувся до тієї страшної кушні, чи тільки від самих його слів, трумна рушилася і з гроботом посипалися на землю.

Богдан Лепкий.

НА ВИДАВНИЧУ ПРАЦЮ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЯ У ЛЬВОВІ

були доручені Управі музея на руки підписаного через Земельний Банк Гіпотечний у Львові ось такі квоти з Америки:

Рік 1920:

15. VIII. Громада Балтімор 2.200 мп.; 1. IX. о. Пристай з Карегі 1.000 мп.; 1. IX. о. Кінаш з Філаделфії 25 дол.—3.000 мп.; 25. X. др. Демидчук 30 дол.—8.100 мп.; 20. XI. др. Демидчук 16 дол.—13.040 мп.;

Рік 1921:

5. II. Др. Демидчук 19.6 дол.—13.600 мп.; 23. II. Громада Філаделфія через о. Чапельського 76.000 за 100 дол.; 5. IV. єпископ Никита Будка 30 дол. за видання 20.862; 12. IV. о. Лев Оембратович з Монтреаль 400; 30. VI. Т-во Провидіння у Філаделфії 68.600 за 49 дол.; 8. VIII. о. Л. Сембратович з Вінніпеґу за видання 10.000 за 6.6 дол.

Із сих грошей видано на друковий папір (Кунстдрук), перерисівку орнаментів із староукраїнських рукописів 16—18 в., та виконання клішів (104) квоту 282.661 мп. Осталося ще виконати одних клішів по 300 квадр. цмт. — 500 на одну тисячу долярів. Альбом українського мистецтва книжкового бажано видати в належній повноті, щоби гідно засвідчити перед усім світом творчу силу і ніжне почування краси з боку широких мас робочого люду України вже в давню давнину.

Українські Товариства, і Громадянство Галичини дали на сю ціль 42.000, а Основник Національного Музея метрополит Андрій Шептицький 100.000 мп.

Подаючи се до загального відома широких верств Українського Робітництва-Громадянства Америки, Управа Національного Музея у Львові висказує всім дотеперішним прихильникам і добродіям культурно-національної праці музея глибоку подяку і просить за дальшу діяльну допомогу на можливо найкраще і найповніще виконання альбому. Пп. Громадян, що доси не вплатили за одержані видання, просить Управа Музея можливо скоро сплатити свій культурний довг.

Імена всіх прихильників, що причиняться своїми складками і закупами до сего видання, будуть оголошені друком. За кожді 5 дол. одержить кождий Альбом старинних церков Галичини по мистецьким рисункам арх. Лушпинського; за 10 дол. Альбом мінятюр і орнаментів; за 20 дол. сей Альбом з мистецькою розмальовкою в красках найгарніщих орнаментів. Альбом буде готов з кінцем року.

З виразами сердечного привіту

ЗА НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ у ЛЬВОВІ:
др. Іляріон Свенціцький, директор.
16. VIII. 1921 р.

КЛОПОТИ ПОЛЬЩІ.

Познань хоче відділитися.

Варшавський „Курер" пише, що Познанці розвели нову агітацію за тим, щоби бувша пруська дільниця (Познань) відділилася від решти Польщі. Як звісно, познанські Поляки навчилися під Німцями порядку і тепер не можуть дивитися на кириню в Польщі. У них все і дешевше і краще, і злодіїв нема і бандитів, отже бояться, що коли злучаться цілковито з Польщею то закапарять і свій край. На вічах ухвалюють Познанці такі резолюції:

„Домагаємося широкої автономії на зразок баварської для бувшої пруської дільниці. Окремого намісника, власного сойму з правом рішення в політичних і економічних справах, окремого війска, введення окремої валюти, видання строгих заряджень проти дорожнечі, спричиненої свобідною торговлею і злукою",

Як неохота до одностайної польської державности поширена серед Познанців, доказує те, що трамваєві робітники перестали носити „ожелки" на шапках.

Через доріжню, яка зайшла з Польщі і до Познання, вибухли по містах Познанської дільниці заворушення. Залізничники в округах Познання, Равіча і Костяни застрайкували. Уряд в Варшаві тим усім дуже занепокоєний, але заявляє, що так нагло не може зарадити нічого. В місті Равіч прийшло в пятницю 19. серпня до кровавої стрічі демонстрантів з жандармерією. Сім осіб убитих а кілька ранених. Подібні заворушення були в Торуню.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і бездовших поклинів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

BRIDGEPORT, CONN.

Заходом **Співацького Аматорського Кружка „Бандурист"**, відограється в суботу, **дня 17. вересня** в Сокол галі, 525 Галлет стр., комедію в 5-ох діях зі співами і танцями **ТРІЙКА ГІЛЬТАЇВ.** 16-17

Просимо до участи усіх щирих Українців як з Вест Порт, Савт Порт і околиці. В сім представленню побачимо досить корисних примірів а сміху три рази більше як з Чалого Чапліна. Маємо іти по американських шовах та спомагати чужих і не мати користи з того, то о много кориснійше буде, коли ми побачимо свою штуку у своїй мові. Се представлення буде гране пораз перший у Бріджпорт і на околиці. Тож просимо не обминути сю добру нагоду побачити нашу штуку. Ми не даємо представлення що вечера, але раз на пів року і тому всі щирі Українці повинні прибути усі як один. Чистий прихід призначений на нашу парафію.

В. Венгринович, В. Кузів.

ELIZABETH, N. J.

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

відбудеся заходом

Бр. св. Володимира, від. 65 У. Н. С.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18. ВЕРЕСНЯ С. Р.

в Dark Lane і Fay Avenue, Elizabeth, N. J.

Хто був на першім пікніку де забавивсь вдоволяючо, певно прийде і на другий та припровадить більше родимців, щоб при первоpядній перекусці та звуками новозорганізованої банди тогож братства під батутою учителя п. Едельмана забавитись на остатку, заки упаде сніг, бо знов треба буде чекати аж цілий рік на таку милу забаву. 16-17

Піхотою ідесь просто Washington Ave. аж до місця забави, а їхати найкрасше жовтим Rahway Jitney і злізти на Дарк Лейн.

Тож прийдіть всі старші і молодші, щоб потім не жалували як стратите сю послідну нагоду забавитись.

Уряд Братства.

ВЕЧІРНІ ШКОЛИ В НЮ ЙОРКУ.

12-го вересня почалися курси в деяких вечірних школах Ню Йорку, одначе ще на протязі трех неділь приймати-муть в них учеників, що доси не вспіли записатись. В вечірних промислових школах курси почнуться щойно 20-го вересня. Тому звертається увагу жителів Ню Йорку і нюйорських пригородів, що вечірні школи відкриті для всіх окрім дітей, що мусять обовязково учитись в публичних школах. Значить, навчанням в вечірних школах можуть покористуватись мущини і женщини, молоді і старі; від 16-го до 60-го року життя, однаково чи хто був вже в якій школі чи ні, чи хто вміє по англійськи чи щойно хоче навчитись і чи хто хоче придбати собі основи для загального образовання чи професіональне знання та технічне вишколення. З окрема звертається увагу на вечірні промислові школи для всякого ремесла і техніки. Взагалі програми навчання в ріжних школах ріжнородна, так що кожний, в кого охота і вечерами час, може підобрати собі відповідні курси. Шкільного примусу нема. Наука подається лише вечерами.

Вечірних шкіл єсть три роди: початкові, середні і промислові.

1. Вечірні Початкові Школи
(Evening Elementary Schools)

дають першу початкову науку: аритметику, читання, писання, граматики, історії, ґеоґрафії. Для чужинців є окремі курси анґлійської мови, так що учитись можуть і чужинці, що анґлійської мови зовсім не знають. В деяких початкових вечірних школах окрім тих предметів учать ще рисунків (механічних), початків фабричної механіки, електрики, друкарства, стеноґрафії, писання на машині, і для женщин шиття, вишивання і кравецтва.

В Ню Йорку (з Бруклином, Бронкс, Річмонд і Квінс), є 128 початкових вечірних шкіл, поміщених здебільша в шкільних будинках, та окрім того в деяких бібліотеках, церквах і товариствах. Між иншим одна вечірна школа поміщається в „Товаристві Українських Козаків" в Бруклині. Адреси всіх вечірних шкіл-курсів подані в окремім „Каталозі Вечірних Шкіл Міста Ню Йорку".

2. Вечірні Промислові Школи
(Evening Trade Schools)

призначені для робітників, що працюючи в день, мають час і змогу вечерами красше познакомитись з теорією і практикою свого ремесла і набувши технічного знання збільшити свої заробітки.

Промислові курси обіймають такі предмети: ковальство, будівництво, теслярство, ткацтво, промисли сталеві, зелізні, деревні, металеві, механіку, літоґрафію, друкарство, будівлю кораблів, архітектуру, скульптуру, кравецтво, пекарство, автомобілі, безпроволочну телеґрафію і радіотелеґрафію, землеміря, декоративне малярство, індустріяльне і торговельне мистецтво, фотоґрафію, ювілерство, та богато инших промислів.

В ріжних вечірних промислових школах учать ріжних предметів. Студенти можуть вибирати собі свої курси, та лиш такі, для яких вони наукою чи практикою вже трохи підготовані. Звичайно вимагається щоб приходили на науку два рази (вечерами) в тиждень.

Усіх вечірних промислових шкіл в Ню Йорку сімнайцять. Записуватись можна від 13-го вересня, а курси починаються 20-го с. м.

3. Вечірні Середні Школи
(Evening High Schools)

для тих, хто скінчив початкову школу або має таке-ж образовання, як дається в початковій школі. Окрім обовязкових предметів у всіх середних школах: англійська і французька або еспанська мова, математика, бухгальтерія, історія, горожанське право, — в вечірних середних школах учать ще сорок-семи инших предметів (ученики можуть собі вибирати), таких як хемія, фізика, математика, латинська, італійська, та німецька мови, діловодство, торговля внутрішна й заграничка, економія, музика, рисунки механічні й архітектурні і т. д.

В вечірних середних школах можна приготовитись і одержати свідоцтво для поступлення в школи права, дентистики, фармації та инші професіональні школи.

Адреси всіх вечірних шкіл, програми курсів та порядок лекцій можна одержати від директора нюйорських вечірних шкіл 500 Park Ave., New York City.

Всякі інформації подає теж Foreign Language Information Service, 15 West 37-th St., New York City.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймається. — За одноразове оголошення в сій рубриці платиться 2 цнт. від слова. За більше разів по 1½ цента за слово за кождочасне поміщення. Двоpазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

НА ПРОДАЖ гросерня і бучерня в відповіднім місци межи Українцями. Хто хотів би набути добрий бізнес по умірковaній ціні, прошу зголоситись до штору від ч. 59 Beacon St., Newark, N. J. 16,7,9

РЕСТАВРАНТ ПРОДАЄТЬСЯ зі всім, що є в сторі за девять сот дол.; малий плян але вигідний, 5 столів, в добрім положенню, межи фабриками. Centre St., близько C. R. R. of N. J. Station, Garwod, N. J. 15-17

Пошукую свого краяна, **КОСЦЯ ХОПКЯКА** (Хоптяка) або його жени Анни, з роду Цибульських, котрі кільканайцять літ як виїхали до Бразилії. Походять зі села Липиці долішної, повіт Рогатин, Галичина. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголоситись у важній справі па адресу: FRANK SEMEGEN, 529 Remington St., Rochester, N. Y., North America. 17-22

Маю на продаж гарний **ТРЕБНИК** малий для священиків. Продам тано. Хтоби хотів купити, нехай зголоситься на адресу: J. KORBA, Box 61, Carbondale, Pa. 17

КОЛИ ХОЧЕТЕ КУПИТИ ФАРМУ, то напишіть до нас і подайте свою адресу а ми вишлемо Вам катальоґ з ріжними фармами безплатно. S. KAPLAN, 276 Grand St., New York, N. Y. 07-19

ФАРМИ!

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Нагода дешево купити фарми: 10, 20, 30, 40, 60 і більше акрів, зі стаком і знарядами або без, від $500 і висше, за вплатою не менше як $200 а решта на сплати на 5 літ. Всего 2 до 3 миль до міста. Кошта дороги звертаєсь тому що купить. Спис фарм даром. V. G. McMASTERS, Dept. R. 1115 State St., Erie, Pa. 12s28

Маємо на продаж кілька **ДОБРИХ ФАРМ І БОРДИНҐ ДОМІВ** в нюйорськім стейті. Мала вплата готівкою, решта після умови. Фарми в цінах від $1000 і висше. Бонди приймесь як готівку. Пишіть або голосіться особисто. AMERICAN BUSINESS EXCHANGE, J. Karasick, Foreign Dep., 1493 Broadway, Room 534, New York, N. Y. 15-17

ДОБРА ФАРМА до продажи коло міста Amsterdam, N. Y., без агента. 62 акри землі, 7 покоїв дім, мурована стайня, стодола, 2 возівні, кузня, 2 курники, 2 коні, 4 корови, 2 ялівки, 3 безроги, 100 курий, 4 акри картофель, 2 акри корни, 25 возів сіна, 8 возів вівса, 30 бушлів жита і вся машинерія господарська. Ціна $3.700, вплати $2.000 а решта на морґич. Прошу голоситись межи 6—10 вечер.

PAUL KUTYNSKI,
263 Avenue B, межи 15-16 улицею, 3th floor, New York, N. Y. 12-17

ФАРМА 40½ АКРОВА

близько міста і недалеко Філядельфії, з чого половина орної землі, решта добрий ліс і пасовиско, гарний садок, вода при домі для гусий і качок, обсаджена бульбою, кукурузою, буряками, фасолею і т. д. Дім добрий і чистий з ґанком і пивницею, літна кухня і печ пекарська, велика стодола і стайня, курник, хлів, возівня, 2 дійні корови, 2 коні, одна годована безрога, кури, качки, машинерія, вози, упряж, всі форнічі в дома, до міста фабричного, стріткар, висшої школи, стація пів години ходу. Властитель Українець. Ціна $3.600, половина готівки. Голоситись до: 17,9,21

V. MAZURKEWICZ,
222—11th St., Brooklyn, N. Y.
(near 4th Ave.) Tel. South 8796.

ФАРМИ ПРОДАЮТЬСЯ З ПОСІВОМ.

Фарма 135 акрів, з великим озером, великий сад, дім 12 кімнат, 15 коров, бугай, 2 коні, 200 курий, 20 гусий, 10 індиків, ціла машинерія. Ціна $6.500, готівка $2500. 17-22

Фарма 95 акрів, дім 9 кімнат, 8 коров, 2 коні, 200 кур, 3 свиней, ціла машинерія. Ціна $3500, готівкою $1500.

Кромі тих маємо ще другі гарні фарми. Голоситись до:

PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th St., New York City.

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ЛІСОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер, 15 мінут ходу від міста, в місті є 6 фабрик. Голоситись устно або писемно до: 95-

T. J. HRYCEY & CO.,
329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ОКОЛИЦИ ПЕРІШ, Н. Й.

1) Фарма 105 акрова з добрими будинками, близько місточка і стації колейової; половина орної землі, решта ліс і пасовиско. Є 6 коров, 2 ялівки, 2 коні, 70 курий, 1 безрога, знаряди рільничі і збір сеґорічний. Ціна за все $3.000, вплати потрібно $1.200.

2) Фарма 50 акрова з добрими будинками, в дуже добрім положенню при мурованій дорозі близько міста. Є 7 красних коров, 1 ялівка, 2 добрі коні, 50 курий, знаряди рільничі і збір сеґорічний. Ціна $5000, вплати потрібно $1.300. 11,17,23

3) Фарма 285 акрів з добрими будинками, орної землі є около 150 акрів, решта ліс і пасовиско; є також сад овочевий, 10 коров, 2 добрі коні, кури, знаряди рільничі і збір сеґорічний. Ціна за все $6.000, вплати потрібно $1.500. Властитель спродає тую фарму з поводу лихого здоровля.

Також маю тут много инших фарм до спродажи, більших і менших, дешевих і дорожших. По близші поясненя тих фарм пишіть або прийдіть до: А. КОЗАКЕВИЧ, Box 168, Parish, N. Y., Oswego Co.

РОМ, Н. Й.

Фарми на продаж в околиці великих міст і при великій зелізничій лінії Ню Йорк Сентрал. Земля урожайна і рівна, горбів нема ані каміння, околиця дуже добра, межи нашими фармерами. 11i17

1) Фарма 105 акрів землі, в тім 5 акрів ліса, забудовання, добрий дім на 8 кімнат, 2 бані, хлів і курник, сайло, сад великий, 11 коров, 1 бугай, 3 ялівки, 2 коні, 54 курий, 6 свиний і всі машини фармерські, цілий збір з поля. Ціна зі всім $6,200, вплати $3.200 а решта по $100 на рік і 5%. До міста 2½ милі.

2) Фарма 128 акрів землі, в тім 12 акрів ліса а решта орне поле. Дім о 10 кімнат, баня велика, вода в бані, хлів, курник, 14 коров, 1 бугай, 3 коні, 3 свині, 65 курий і цілий збір з поля. Всі машини фармерські. Ціна фарми зі всім $7.200, вплати потрібно $3.000, а решта по $100 на рік і 5%. Три милі до міста.

3) Фарма 50 акрів землі, в тім 7 акрів ліса, а решта орне поле, дім на 7 кімнат, баня, курник і хлів, 8 коров, 2 коні, 2 свині, 47 курий, зі всіма машинами фармерськими. Цілий збір всього що є на поли. До міста 2½ милі. Ціна зі всім $3,800, вплати потрібно $2.000 а решта по $100 на рік і 5%.

Тоті фарми є прямо від властителя. Хто хотів би собі купити фарму, нехай зголоситься до мене на адресу:

M. WOJTOWICZ,
305 S. Madison St., Rome, N. Y.